

Jaunais projekts

Latviešu valoda kā projekts

- ▶ Valoda,
- ▶ identitāte,
- ▶ Ilgtspēja,

Bībeles tulkojumi

- ▶ Čehu 1488
- ▶ Vācu 1522
- ▶ Angļu 1535
- ▶ Franču 1530
- ▶ Zviedru 1541
- ▶ Poļu 1563
- ▶ Spāņu 1569
- ▶ Ungāru 1590
- ▶ Holandiešu 1637
- ▶ Somu 1642
- ▶ **Latviešu 1689**
- ▶ Īru 1690
- ▶ Lietuviešu 1735
- ▶ Igaunu 1739
- ▶ Turku 1827
- ▶ Krievu 1876

Tulkojumu nozīme

- ▶ Bībeles tulkojums - latviešu rakstu valoda
- ▶ Alunāna *Dziesmiņas* - 1. Atmoda
- ▶ Raiņa *Fausts* - Modernā latviešu valoda

Mazā latviešu valoda

~ 150-200 pēc runātāju
skaita no 6700

Kai Chan

The Power Language Index

Kai L. Chan, PhD

POWER LANGUAGE INDEX

Which are the world's
most influential languages?

There are over 6,000 languages spoken in the world today, but only 10% of them speak more than a thousand speakers. However, just 11 of them account for half of the languages spoken in the world.

- Which are the world's most influential languages?
- What are the proper metrics to measure the reach and power of languages?

five opportunities provided by language:

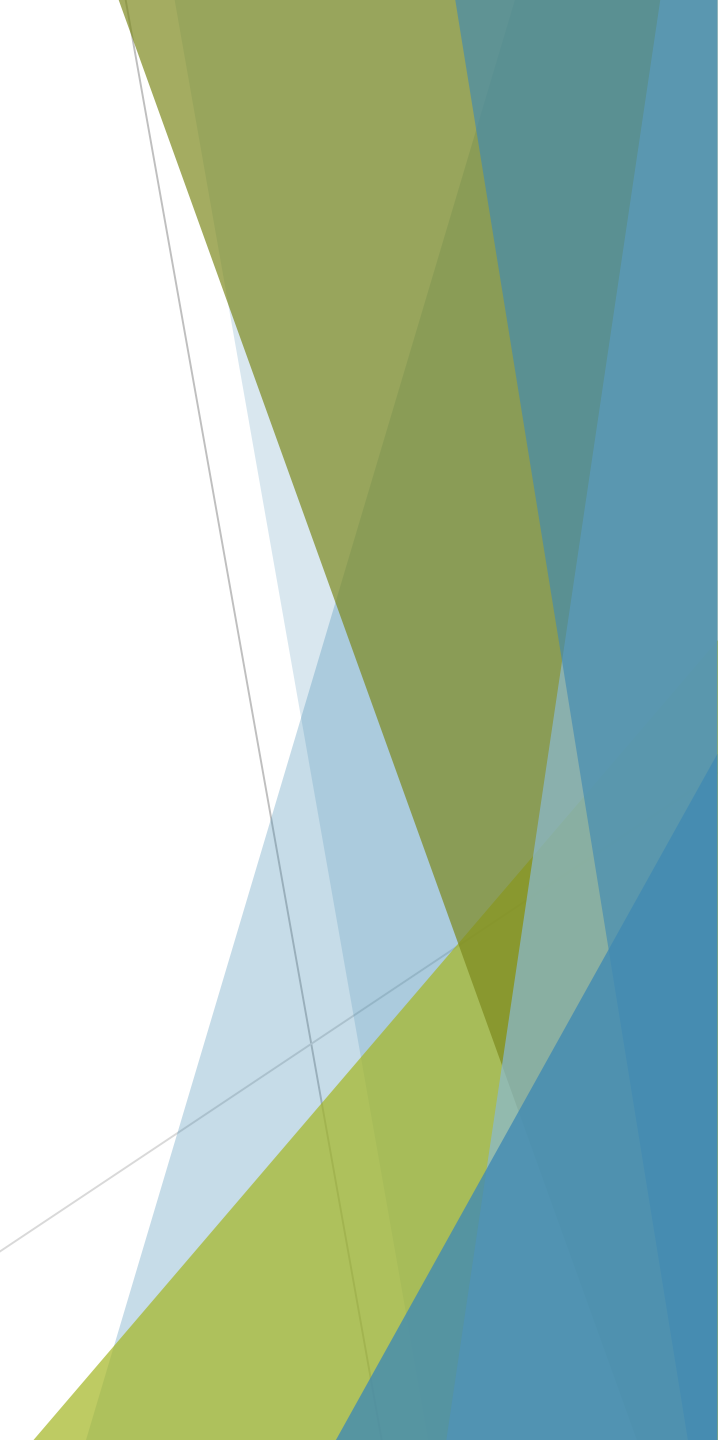
- ▶ 1. Geography: The ability to travel
- ▶ 2. Economy: The ability to participate in an economy
- ▶ 3. Communication: The ability to engage in dialogue
- ▶ 4. Knowledge and media: The ability to consume knowledge and media
- ▶ 5. Diplomacy: The ability to engage in international relations

Indikatori Structure of Power Language Index

- ▶ **GEOGRAPHY (22.5%)** Countries spoken, Land area Tourists (inbound)
- ▶ **ECONOMY (22.5%)** GDP (PPP), GDP/capita (PPP), Exports, FX market
- ▶ **COMMUNICATION (22.5%)** Native speakers, L2 speakers, Family size, Tourists (outbound)
- ▶ **KNOWLEDGE & MEDIA (22.5%)** Internet content, Feature films, Top-500 universities, Academic Journale
- ▶ **DIPLMACY (10.0%)** UN, WB, IMF
- ▶ **Problēmas - valstis nav identas valodai, valodas statuss un realitāte, daudzvalodīgās valstis, valoda un dialekts...**
- ▶ **Kam ir *google translate*, kam ir lietošanas instrukcijas**

Indekss

- ▶ English 2x>
- ▶ Mandarin
- ▶ French <
- ▶ Spanish >
- ▶ Arabic
- ▶ Russian
- ▶ German
- ▶ Japanese <
- ▶ Portuguese
- ▶ Hindi

Latvian 50. Native 7,8 ?

- ▶ 48 Icelandic
- ▶ 49 Bulgarian
- ▶ **50 Latvian**
- ▶ 51 Belarusian
- ▶ 52 Vietnamese
- ▶ 53 Azerbaijani

Vīnes vadlīnijas

«Daudzi Eiropas kultūras sasniegumi ir cieši saistīti ar noteiktām valodām un intelektuālajām tradīcijām. Ja šīs valodas vairs netiktu lietotas, Eiropas kultūru daudzveidība tiktu noplicināta un apdraudēta. Eiropas pilsoņi atbalstīs integrētās Eiropas ideju tikai tad, ja to **valoda** un kultūras mantojums ir un būs šīs Eiropas daļa».

http://www.verbal.at/fileadmin/user_upload/Vienna_Manifesto_The_Cost_of_Monolingualism.pdf

Ziņojums

«Valodu līdztiesība digitālajā laikmetā» 2018

- ▶ VT pirmām kārtām ir pieejamas angļu valodā; lielle pasaules un Eiropas ražotāji un uzņēmumi bieži vien izstrādā VT arī galvenajām Eiropas valodām ar salīdzinoši lieliem tirgiem – spāņu, franču un vācu valodai (šajās valodās jau trūkst resursu dažās apakšjomās); tomēr uzsver, ka ir vajadzīgi vispārīgi ES līmeņa pasākumi (rīcībpolitika, finansējums, izpēte un izglītošana), kas nodrošinātu VT izstrādi mazāk lietotām oficiālajām ES valodām.

Problēmas un risinājumi

- ▶ Mazs valodas lietotāju apjoms > tirgus > atdeve > ieguldījumi
- ▶ Demogrāfija un krievvalodīgie
- ▶ Nav pilnvērtīga korpusa
- ▶ Maz valodas un datorlingvistikas ekspertu
- ▶ Ierobežota sadarbība starp ES institūcijām, Latvijas institūcijām, savā starpā
- ▶ Maz apvienotu datu

- ▶ Projekti - Neironu tīkli, Tilde
- ▶ Datortulkojuma panākumi
- ▶ Reģionālā sadarbība Baltijas valstu starpā, ES

Europe

euro *n* eiro; euro, kengurs

euro-atlantic eiroatlantisks

Euro-Atlantic eiroatlantisks

Euro-optimist eirooptimiste, eirooptimists

eurobond eiroobligācija

eurocrat eirokrāts

eurocurrency eirovalūta

Euroleague Eirolīga

European Parliament Eiroparlaments

European Central Bank Eiropas Centrālā banka

European Commission Eiropas Komisija, Eiropas komisija

European Communities Eiropas kopiena

European Community Eiropas Kopiena, Eiropas kopiena

European Council Eiropadome

European Court of Justice Eiropas Kopienu Tiesa, Eiropas Tiesa

European Currency Unit Eiropas valūtas vienība, ekijs

European Economic Community ['jʊərə'pi:əni:kə'nɒmɪk kə'mju:nəti] *n* Eiropas ekonomiskā asociācija; Eiropa ekonomiskā asociācija

European EU national Eiropas Savienības pilsonē

European Free Trade Association Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija

European Monetary Cooperation Fund Eiropas monetārās sadarbības fonds

European MP eiroparlamentāriete, eiroparlamentārietis

European Parliament Eiropas Parlaments

European System of Central Banks Eiropas Centrālo banku sistēma

European Union *n* 1. Eiropas Savienība; 2. ES; Eiropas S.

European Union national Eiropas Savienības pilsonē

Europeanism eiropesiskums

Europeanize eiropēizēt

Euro pessimist eiropesimiste, eiropesimists

Euroregion eiroregions

euros you owe him a hundred euros - viņam nākas no jums simts eiro

Eurosceptic eiroskeptiķe, eiroskeptiķis

eurosceptical eiroskeptisks

Euroscepticism eiroskepticisms

Euroterm eirotērmins

Eurozone eirozona

eurozone eirozona

Samuel Coleridge

«Language is the armoury of the human mind, and at once contains the trophies of its past and the weapons of its future conquests».

Tulkojumi

- ▶ "Valoda ir arsenāls no cilvēka prāta, un uzreiz satur tās pagātnes trofejas un tās nākotnes iekarojumu ieročus". **google translate**
- ▶ "Valoda ir cilvēka prāta armoārijs, un tajā uzreiz ir savas pagātnes trofejas un tās nākotnes varoņu ieroči". **Tildes tulkotājs HUGO**
- ▶ The language is an arsenal of the human mind, and it simultaneously contains both the trophies of the past and the weapons of its future conquest. **HUGO**

Valodas resursi ir mākslīgā
intelekta arsenāls, kas satur
pagātnes trofejas (tekstus) un
nākotnes ieročus.